

Helgeland IUA

Beredskapsplan mot akutt forurensning.

Kommunene:

Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal,
Herøy, Leirfjord, Sømna, Vega, Vevelstad og Vefsn.

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	1 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Godkj. av:		
Utarb.av: Arbeidsgruppen			

INNHold

INNHold	1
1.0 DELEGERING AV MYNDIGHET TIL HELGELAND IUA	3
1.1 SAMARBEIDSAVTALEN OM BEREDSKAP MOT AKUTT FORURENSNING. ...	4
§ 1. BESKRIVELSE AV SAMARBEIDET.....	4
§ 2. AVTALENS VARIGHET.....	4
§3. ORGANISERING.....	5
§ 4. ÅRSPLANER OG ÅRSRAPPORTER	7
§ 5. ØKONOMI	7
§ 6. EIENDOMSRETT TIL MATERIELL.....	7
§ 7. GODKJENNING AV BEREDSKAPSPLANEN	7
§ 8. VESENTLIGE ENDRINGER.....	8
2.0 ADMINISTRATIVE SIDER	9
2.1 SKJEMA FOR BEKREFTELSE AT REVISJON ER GJENNOMFØRT	9
2.2 REVISJONSSTATUS.....	10
2.3 FORDELINGSLISTE	11
2.4 BEREDSKAPSPLANEN GODKJENNING/IKRAFTTREDELSE	12
2.5 LOVGRUNNLAG	12
2.5.1 Forurensningsloven.....	12
2.5.2 Lov om brannvern	13
2.5.3 Politiloven	13
2.6 FORKORTELSER/DEFINISJONER.....	14
2.6.1 Forkortelser.....	14
2.6.2 Definisjoner.....	14
3.0 DEN INTERKOMMUNALE BEREDSKAPSORGANISASJONEN	17
3.1 FORMELL ORGANISERING.....	17
3.2 ÅRSMØTE	18
3.2 ÅRSMØTE	18
3.3 BEREDSKAPSSTYRET	18
3.4 DE TRE LOKALE UTVALG MOT AKUTT FORURENSNING	18
3.5 SEKRETARIATET	19
3.6 OPPLÆRING/ØVELSER.....	19
3.7 ANSVAR OG OPPGAVER	20
3.6.1 OFFENTLIG BEREDSKAP FOR VERN MOT FORURENSNING	20
STATLIGE MYNDIGHETER	20
KYSTVERKETS BEREDSKAPSAVDELING	20
STATENS FORURENSNINGSTILSYN (SFT)	21
DN/FYLKESMANNEN.....	21
3.6.2 Brannvesen, havnevesen og politi.....	21

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	2 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Godkj. av:		
Utarb.av: Arbeidsgruppen			

4.0 ØKONOMI	22
4.1 ÅRSBUDSJETT	22
4.1.1 Forslag til budsjett for	22
4.1.2 Kostnadsfordeling	23
4.2 ANVISNINGSMYNDIGHET	23
4.3 REVISJON	24
4.4 UTGIFTER TIL AKSJONER/GARANTIER (EGET REGNSKAP)	24

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	3 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Godkj. av:		
Utarb.av: Arbeidsgruppen			

1.0 Delegering av myndighet til Helgeland IUA

Kommunens myndighet etter § 43 i forurensningsloven delegeres herved til Helgeland IUA. Delegasjonen fritar ikke kommunen for det selvstendige ansvar som er gitt etter forurensningsloven.

Kommunestyrets delegering er hjemlet i Lov av 25.09.92 om kommuner og fylkeskommuner. Denne beredskapsplanen med vedtekter og samarbeidsavtale er godkjent i de respektive kommuner.

Alstahaug kommune	Godkjent KS/_____
Bindal kommune	Godkjent KS/_____
Brønnøy kommune (vertskommune)	Godkjent KS/_____
Dønna kommune	Godkjent KS/_____
Grane kommune	Godkjent KS/_____
Hattfjelldal kommune	Godkjent KS/_____
Herøy kommune	Godkjent KS/_____
Leirfjord kommune	Godkjent KS/_____
Sømna kommune	Godkjent KS/_____
Vefsn kommune	Godkjent KS/_____
Vega kommune	Godkjent KS/_____
Vevelstad kommune	Godkjent KS/_____

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	4 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Godkj. av:		
Utarb.av: Arbeidsgruppen			

1.1 Samarbeidsavtalen om beredskap mot akutt forurensning.

§ 1. Beskrivelse av samarbeidet

Virkeområdet for avtalen er kommunene i regionen. Kommunene er:

Kommune	Antall innbyggere pr. 01.01.2005
Alstahaug	7 398
Bindal	1 778
Brønnøy	7 585
Dønna	1 528
Grane	1 544
Hattfjelldal	1 530
Herøy	1 739
Leirfjord	2 156
Sømna	2 075
Vefsn	13 486
Vega	1 356
Vevelstad	524
Sum region HIUA	42699

Samarbeidet skal sette eierkommunene i stand til å møte kravene til kommunal beredskap mot akutt forurensning. Samarbeidet skal gi eierkommunene den mest kostnadseffektive beredskap.

§ 2. Avtalens varighet

Avtalen er ikke tidsavgrenset. Den kan sies opp etter vedtak i formannskap/kommunestyre. Oppsigelsestiden er 6 måneder, og oppsigelsen virker fra 1. januar påfølgende år. Avtalen kan reforhandles dersom en av kommunene (formannskap/kommunestyre) krever det.

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	5 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Utarb.av: Arbeidsgruppen	Godkj. av:	

§3. Organisering

For å ivareta beredskapen på best mulig måte, inndeles Region Helgeland i tre områder under et felles beredskapsstyre. (se inndelingsoversikt i "Operativ del" pkt. 1.7, Aksjonsnivåer, samt "Operativ del" pkt. 2.5.3, Geografisk organisering innen regionen for sjøområdene.)

Det skilles her mellom aksjonsutvalget (IUA) og beredskapsstyret.

Aksjonsutvalget (IUA) er gruppen med fagpersonell og rådgivere som leder en hver aksjon operativt.

Beredskapsstyret skal ivareta styringen av Helgeland IUA. Styret skal ha 6 representanter og består fast av brannsjef og havnesjef fra Alstahaug, Brønnøy og Vefsn. Representant fra industrien/oljeselskapene og fiskerisjefen samt politiet møter ved behov.

Representanter	Fast representert	Antall representanter
Brannsjefen i Vefsn	X	1
Brannsjefen i Alstahaug	X	1
Brannsjefen i Brønnøy	X	1
Leder av havne- vesen/foretak i Sandnessjøen	X	1
Leder av havne- vesen/foretak i Vefsn	X	1
Leder av havne- vesen/foretak i Brønnøysund	X	1
Representant fra Politimesteren i Helgeland		1
Representant fra industrien/oljeselskapene		1
Fiskerisjefen		1

Personlige vararepresentanter vil være den enkeltes faste stedfortreder i representantens hovedstilling.

Leder og nestleder for beredskapsstyret har en funksjonstid på 4 år. Valg av formann og nestformann skjer ikke samtidig slik at en får en overlapping på 2 år. Hvert fjerde år foretas det valg av leder og nestleder. Valget foretas av årsmøte. Beredskapsstyret fungerer selv som valgkomite.

Beredskapsstyret har overordnet ansvar for planlegging, gjennomføring og rapportering, herunder finansiering, årsbudsjett og årsrapport. Beredskapsstyret har ansvar for at det til en hver tid foreligger en hensiktsmessig beredskapsplan, og at denne revideres ved behov, minst hvert 4. år. Beredskapsstyret skal påse at personell- og utstyrsressursene er tilstrekkelige i forhold til skadepotensialet i regionen, herunder at personellet blir gitt nødvendig utdanning og får muligheter til å perfeksjonere seg slik at beredskapsorganisasjonen kan løse sine oppgaver.

Beredskapsstyret prioriterer og anbefaler søknader om støtte til innkjøp av utstyr.

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	6 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Utarb.av: Arbeidsgruppen	Godkj. av:	

Sekretariatet er tillagt vertskommunen Brønnøy.

Samarbeidskommunene kalles hvert år inn til årsmøte i beredskapsstyret. Årsmøte er beslutningsdyktig når $\frac{3}{4}$ av deltakerne har møtt. Beredskapsstyret er beslutningsdyktig med det antall medlemmer som er tilstede. Representanter utpekt av kommunen har stemmerett i årsmøtet.

Årsmøtet avholdes innen utgangen av juni hvert år. Innkalling til årsmøte, vedlagt de tilhørende dokumenter, skal utsendes minst 3 uker før møtet. Saker som den enkelte kommune ønsker å få behandlet på møtet må være Beredskapsstyret i hende senest 6 uker før møtedato.

Representasjon i årsmøte velges av den enkelte kommune for 4 år av gangen ved ny valgperiode.

Følgende saker skal behandles på et vanlig årsmøte:

1. Årsberetning.
2. Regnskap.
3. Budsjett for kommende driftsår.
4. Foreløpig budsjett og kontingent for etterfølgende driftsår.
5. Valg.
6. Innkomne saker.

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	7 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Godkj. av:		
Utarb.av: Arbeidsgruppen			

§ 4. Årsplaner og årsrapporter

Eierkommunene skal innen 1.september hvert år få tilsendt beredskapsstyrets forslag til årsplan med investerings- og driftsbudsjett for påfølgende år til godkjenning. Innen utgangen av mars skal beredskapsstyret legge fram årsrapport med regnskap for foregående år. Årsrapporten behandles av årsmøtet.

§ 5. Økonomi

Lett utstyr i enkeltkommunene:

Kostnadene dekkes i størst mulig grad av hver enkelt kommune. Egenandel kr. 5.000,-.

Investering i tungt utstyr land/vassdrag:

Eierkommunene hefter kollektivt for låneopptak som delfinansiering av tungt utstyr plassert ved de ulike depot og eventuelle andre steder som vedtas.

Kompetanseutvikling:

Utgifter til generell kompetanseutvikling dekkes av hver enkelt kommune. Utgifter til spesiell kompetanseutvikling dekkes av regionen.

Driftsutgifter:

Årlige driftsutgifter for regionen fordeles etter folketallet i hht. tabellen. Beredskapsstyrets forslag til årlig driftsbudsjett skal godkjennes av kommunene. Fordelingsnøkkelen justeres hvert 5. år, år 2005 - 2010 osv.

§ 6. Eiendomsrett til materiell

Fellesmateriell som er anskaffet i forbindelse med tidligere og framtidig interkommunal beredskap er deltakende kommuners felles eiendom. Utstyr utover dette er den enkelte kommunes eiendom.

§ 7. Godkjenning av beredskapsplanen

Avtalen er betinget av at beredskapsplanen er godkjent av Statens forurensningstilsyn og kommunene.

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	8 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Godkj. av:		
Utarb.av: Arbeidsgruppen			

§ 8. Vesentlige endringer

Dersom det blir nødvendig å endre beredskapsplanens virkeområde eller omfanget i vesentlig grad, skal slike endringer gjøres ved tilleggsavtaler eller fornyet avtale.

Slike avtaler skal utferdiges i 2 eksemplarer, hvorav et eksemplar beholdes av kommunen, og et eksemplar arkiveres ved beredskapssekretariatet. Avtaleteksten er gjengitt i beredskapsplanen.

Avtalen er godkjent av .....kommune/bystyre dato:..... sak nr.....

.....
Sted/dato

.....
Sted/dato

.....
Ordfører

.....
Rådmann

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	9 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Godkj. av:		
Utarb.av: Arbeidsgruppen			

2.0 Administrative sider

2.1 Skjema for bekreftelse at revisjon er gjennomført

Vennligst kontroller dine telefon- og telefaxnummer i VEDLEGG A.

Ved eventuelle feil, vennligst gi beskjed til sekretariatet.

Vennligst retur til: Helgeland IUA
v/Brønnøy kommune
Rådhuset
8905 Brønnøysund

Vårt eksemplar av IUAs beredskapsplan revidert. Dato.....

Underskrift.....

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	10 av 24
	Revisjon	06/05
	Erst. nr. av	05/05
	Dato:	08.08.2005
	Godkj. av:	
Utarb.av: Arbeidsgruppen		

2.2 Revisjonsstatus

Ved revidering av Samarbeidsutvalget's beredskapsplan, akutt forurensning benyttes denne forside.

Kap.	Tittel	Rev. nr.	Antall Ark	Ny/byttes/ Makuleres
	ADMINISTRATIV DEL		24	
	Innholdsfortegnelse		2	
1	Delegering av myndighet		1	
1	Samarbeidsavtalen		5	
2	Administrativ sider		8	
3	Den interkommunale beredsk.org.		5	
4	Økonomi/regnskap/revisjon		3	
	OPERATIV DEL		24	
	Innholdsfortegnelse		2	
1	IUAs beredskapsorg.		6	
2	Vakt, varsling, mobilisering		5	
3	Sjekklister for AKL m. Stab		11	
	VEDLEGG		28	
	Innholdsfortegnelse		2	
Vedl. A	Telefon og telefaks.		4	
Vedl. B	Tankanlegg i Regionen		1	
Vedl. C	Miljøårbarhetskart		1	
Vedl. D	Ressursoversikter		8	
Vedl. E	Nødhavner og strandsettingsplasser		1	
Vedl. F	Avfallshåndtering		1	
Vedl F1	Lokaliteter egnet for mottak av oljeforurenset masse		1	
Vedl. G	Scenarier		4	
Vedl. H	Oppdrettsanlegg i regionen		1	
Vedl. I	Kontoplan		1	
Vedl J	Informasjonstjeneste		2	
Vedl K	Forslag til budsjett HIUA		1	
Vedl. L	Oppstilling av kostnadsfordeling		1	

Sekretariatet v/IUA-leder er ansvarlig for at revisjon av beredskapsplanen foretas årlig, og helst innen årsmøtet avholdes.

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	11 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Utarb.av: Arbeidsgruppen	Godkj. av:	

2.3 Fordelingsliste

- 1.eks. Kystverkets beredskapsavdeling, pb.125, 3101 Horten
- 1.eks. Helgeland Politidistrikt, 8650 Mosjøen
- 1.eks. Helgeland Sivilforsvarskrets, Pb. 570, 8651 Mosjøen
- 1.eks. Kystvaktskvadron nord, 8400 Sortland.
- 1.eks. Fylkesmannen i Nordland, Miljøvernadv. 8000 BODØ
- 1.eks. Alstahaug kommune, v/brannsjefen, Pb. 333, 88012 Sandnessjøen
- 1.eks. Bindal kommune, v/brannsjefen, Rådhuset, Oldervikvn.5, 7980 Terråk
- 1.eks. Brønnøy kommune, v/brannsjefen, Rådhuset, 8900 Brønnøysund
- 1.eks. Dønna kommune, v/ teknisk sjef/brannsjef, 8820 Dønna
- 1.eks. Grane kommune, v/ teknisk sjef/brannsjef, Pb. 14, 8681 Trofors
- 1.eks. Hattfjelldal kommune, v/teknisk sjef/brannsjef, 8690 Hattfjelldal
- 1.eks. Herøy kommune, v/teknisk sjef/brannsjef, 8850 Herøy
- 1.eks. Leirfjord kommune, v/teknisk sjef/brannsjef, 8890 Leirfjord
- 1.eks. Sømna kommune, v/teknisk sjef/brannsjef, 8920 Sømna
- 1.eks. Vefsn kommune, v/brannsjef, 8651 Mosjøen
- 1.eks. Vega kommune, v/teknisk sjef/brannsjef, 8980 Vega
- 1.eks. Vevelstad kommune, v/rådmann/teknisk sjef, 8976 Vevelstad
- 1 eks. Brønnøy Havn KF, Kaien, 8900 Brønnøysund
- 1 eks. Alstahaug Havnevesn KF, Torolv Kveldulvsøns gt. 7, 8800 Sandnessjøen
- 1 eks. Vefsn Havnevesen, Havnegt. 60, 8663 Mosjøen
- 1 eks. Lensmannen i Brønnøy og Vevelstad, Rådhuset, 8905 Brønnøysund
- 1 eks. Lensmannen i Alstahaug og Leirfjord, Torolv Kveldulvsøns gt. 27, 8800 Sandnessjøen
- 1 eks. Norsk Oljevernforening for operatørselskapene, postb. 8077, 4086 Stavanger
- 1 eks. Nødalarmringssentral 110 Helgeland, v/Rana brann- og redningsvesen, Myraveien 2, 8622 Mo i Rana.
- 1 eks. Helgeland Regionråd, Torolf Kveldulvsøns gt. 57, 8800 Sandnessjøen
- 1 eks. Sør Helgeland Regionråd, Boks 473, 8901 Brønnøysund

Totalt 26 permer.

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	12 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Godkj. av:		
Utarb.av: Arbeidsgruppen			

2.4 Beredskapsplanen godkjenning/ikrafttredelse

Beredskapsplanen er godkjent av Statens forurensningstilsyn den XXXXXX med hjemmel i Lov av 13. mars 1981, nr. 6 om Vern mot forurensning og om avfall, jfr. § 44 første ledd.

Planen trer i kraft fra samme dato.

2.5 Lovgrunnlag

2.5.1 Forurensningsloven

Grunnlaget for beredskapen ligger i Lov av 13. mars 1981 nr. 6 - "Forurensningsloven"

I § 38 defineres akutt forurensning som "Forurensning av betydning som inntreer plutselig og som ikke tillates etter bestemmelse i eller i medhold av forurensningsloven."

§ 39 Beskriver den varslingsplikt alle, inkludert kommunene, har i forbindelse med akutt forurensning. "Varslingsplikten påhviler den ansvarlige. Også andre har plikt til å varsle." Nærmere bestemmelser om varslingsplikten er gitt i " Forskrifter om vern mot akutt forurensning. (se under).

§ 43 sier at "Kommuner skal sørge for nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger innen kommunen, og som ikke dekkes av privat beredskap etter §§ 40-42."

§ 44 gir forurensningsmyndigheten (SFT) rett til å stille krav til den kommunale beredskapen, få fremlagt beredskapsplan til godkjenning, samt å pålegge kommuner å samarbeide om beredskap (IUA).

§ 46 slår fast at kommunen har plikt til å aksjonere, selv om situasjonen ikke faller innenfor rammen for kommunal beredskap (§ 43).

§ 47 beskriver kommunenes plikter vedrørende bistand med personell og utstyr ved aksjoner, også utenfor eget område. § 47 gir videre kommunen myndighet til å pålegge private beredskapspliktige å bistå med utstyr og personell.

Med hjemmel i forurensningsloven er det også utstedt følgende forskrifter:

- "Forskrift om begrensning av forurensning"
- "Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning."

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	13 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Utarb.av: Arbeidsgruppen	Godkj. av:	

2.5.2 Lov om brannvern

Det er i "Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlige stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)", av 1.juli 2002 beskrevet brannvesenets rolle:

§ 11 punkt c og f fastslår at brannvesenet skal bistå ved andre akutte ulykkessituasjoner enn brann.

§ 15 regulerer avtaler om samarbeid om beredskapen

§ 12 punkt b fastslår at leder av brannvesenet skal ha skadestedsledelsen inntil oppgaven eventuelt overtas av politiet. .

Med hjemmel i brann- og eksplosjonsvernloven er det utstedt følgende forskrift med veiledning:

- "Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen" som setter nærmere krav til beredskapen ved brann og andre ulykkessituasjoner.

2.5.3 Politiloven

Politoloven av 4.aug. 1995, nr.53, omhandler politiets initialansvar i samband med ulykkes- og katastrofesituasjoner, jfr. politiloven §27, 3.ledd, sitat:

"I ulykkes- og katastrofesituasjoner tilligger det politiet og iverksette de tiltak som er nødvendig for å avverge fare og begrense skade. Inntil ansvaret blir overtatt av annen myndighet, skal politiet organisere og koordinere hjelpeinnsatsen."

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	14 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Utarb.av: Arbeidsgruppen	Godkj. av:	

2.6 Forkortelser/definisjoner

2.6.1 Forkortelser

AKL	=	Aksjonsledelsen
HRS	=	Hovedredningssentralen. Sola eller Bodø
IMDG	=	Regulering av transport av farlig gods på skip
IUA	=	Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning.
LRS	=	Lokal redningssentral
MD	=	Miljøverndepartementet
MI	=	Meteorologisk institutt
SD	=	Sjøfartsdirektoratet
SKL	=	Skadestedsleder
FIG	=	Fredsinnssatsgruppen (Sivilforsvaret Helgeland krets)
HV14	=	Heimevernet (HV-distrikt 14, Vefsn)
HPD	=	Helgeland Politidistrikt
SHV-14	=	Sjøheimevernet

2.6.2 Definisjoner

Absorbent - middel som kan suge opp forurensningen i sine porer

Adsorbent - middel som kan suge opp forurensningen ved at denne fester seg til midlets overflate (vedheng). I dagligtalen skilles det ikke mellom adsorbent og absorbent, men bruker absorbent selv om begge fenomener er tilstede.

Aksjon - Organiserte tiltak som omfatter varsling, bekjemping og sanering

Aksjonsleder – utpekt til å lede aksjon

Akutt forurensning - med akutt forurensning menes forurensning av betydning, som inntreffer plutselig og som ikke er tillatt etter Forurensningsloven.

Beredskapsstyre - formelt oppnevnt styre med ansvar for å ivareta kommunenes plikter etter Forurensningslovens §43, første ledd.

Bekjemping - fysiske, operative tiltak for å stoppe og begrense et akutt utslipp og som pågår fra et utslippet har funnet sted frem til dette er kommet under kontroll

Dimensjonerende utslipp - ett eller flere tenkte utslipp som kan inntreffe innen området og som beredskapen bygges opp for å kunne ivareta

Dispergering - tilsetning av kjemisk middel som finfordeler olje i vann

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	15 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Utarb.av: Arbeidsgruppen	Godkj. av:	

Forurensningsmyndighet - offentlig instans som har myndighet i henhold til Forurensningsloven

Geografisk virkeområde - klart definert og avgrenset område som beredskapen skal omfatte (eksempelvis en region, en kommune el.l.)

Grunnlinjen - rette linjer trukket gjennom de ytterste punkter på den norske kyst

Informasjon - melding som gis om et akutt utslipp til personer eller instanser som ikke berøres direkte av utslippet, men som kan være interessert i informasjonen, eksempelvis presse, politikere

Interkommunalt Utvalg mot Akutt forurensning - IUA - beredskaps- og aksjonsutvalg sammensatt av ledere for ulike beredskapsinstanser (brannsjef, havnesjef, politimester, repr for industrien) i regionen. Utvalget skal planlegge, iverksette og lede større aksjoner mot akutt forurensning innen regionen på land og til sjøs ut til 4 nm fra grunnlinjen dersom skadevolder ikke iverksetter tilstrekkelige tiltak.

Mobiliseringstid - tid fra varsel om akutt utslipp er mottatt til utstyr/personell er klart til avreise (dvs responstid minus transporttid)

Nødmeldingssentral - Nødmeldingssentral brann som mottar melding om akutt forurensning (tlf 110). Tilsvarende nødmeldingssentraler finnes for politi (112) og ambulanse (113)

Operasjonell - Beredskapsorganisasjonens evne til å fungere i øyeblikket og på sikt

Operativ - funksjonsdyktig og vedtaksfør

Område – Inndeling av region i 3 områder

Region - geografisk avgrenset område for interkommunalt beredskapssamarbeid for å ivareta kommunenes plikter etter Forurensningslovens § 43 - Kommunal og statlig beredskap.

Responstid - tiden fra varsel om akutt utslipp er mottatt til aktuelle tiltak iverksettes på skadested

Restaurering - tiltak som iverksettes når saneringen er avsluttet for å tilbakeføre plante- og dyrelivet til tilstanden før utslippet inntraff

Sanering - Opprensning av forurensning etter akutfasen. Det vil si tiltak som iverksettes når det ikke er lenger er fare for at forurensningen kan komme i drift eller spre seg videre

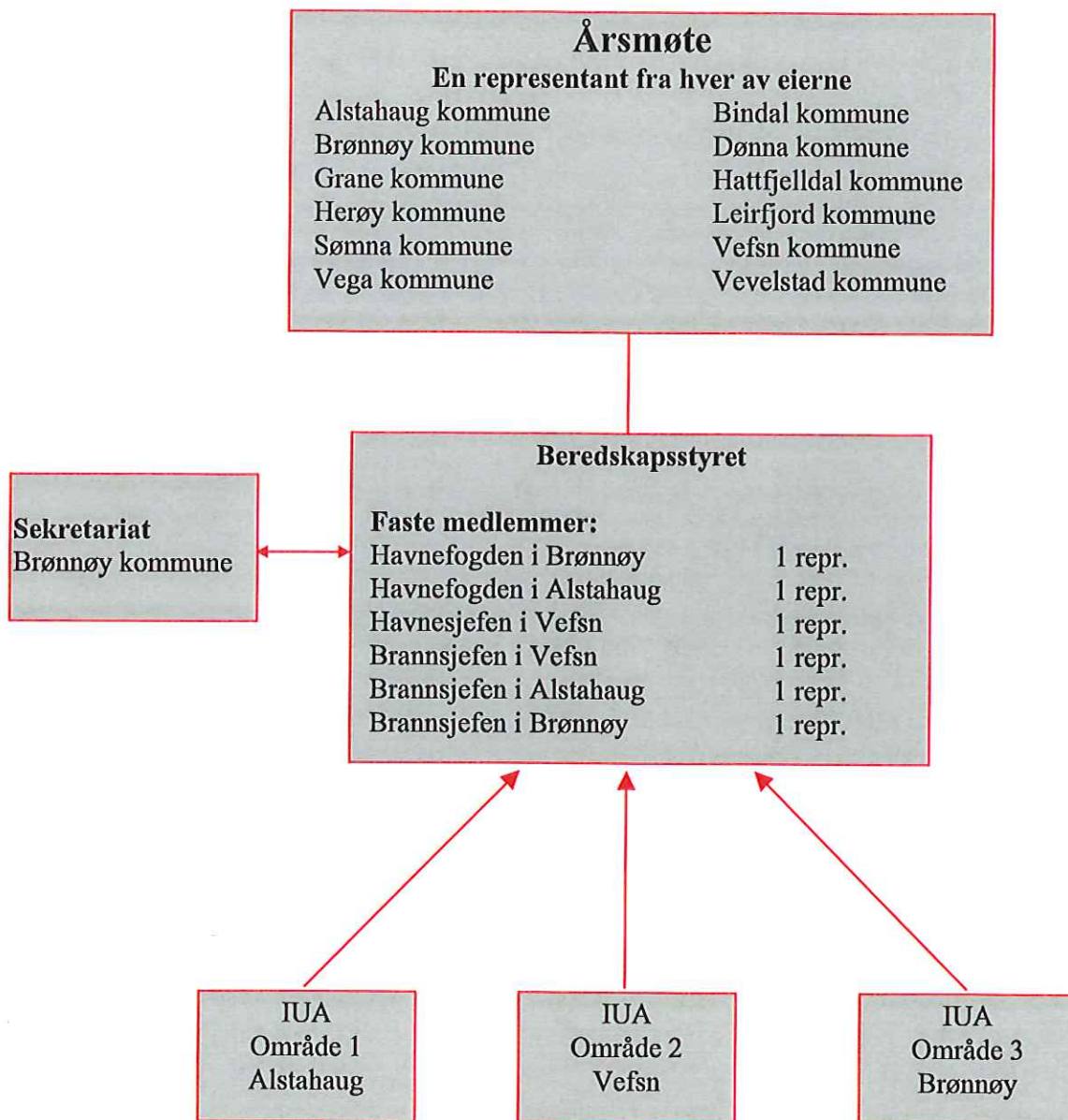
Strategisk ledelse - den organisasjon som har det overordnede ansvar for en aksjon og som tar de prinsipielle og overordnede beslutninger

ADMINISTRATIV DEL	Side	17 av 24
	Revisjon	06/05
	Erst. nr. av	05/05
	Dato:	08.08.2005
	Godkj. av:	
Utarb.av: Arbeidsgruppen		

3.0 Den interkommunale beredskapsorganisasjonen

3.1 Formell organisering

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	18 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Godkj. av:		
Utarb.av: Arbeidsgruppen			

3.2 Årsmøte

På årsmøtet møter alle representanter som opplistet i tab. kap. 3.1.

Årsmøtet beslutter budsjett og planer for kommende periode og behandler beredskapsstyrets årsrapport.

3.3 Beredskapsstyret

Beredskapsstyret skal ivareta kommunenes beredskapsplikt og eierinteresser. Styret ledes av valgt leder og nestleder på omgang.

Eierkommunene er representert i beredskapsstyret gjennom årsmøte.

Beredskapsstyret har overordnet ansvar for planlegging, gjennomføring og rapportering, herunder finansiering, årsbudsjett og årsrapport. Styret har ansvar for at det til enhver tid foreligger en hensiktsmessig beredskapsplan, og at denne revideres ved behov, minst hvert 4. år. Styret skal påse at personell- og utstyrsressursene er tilstrekkelige i forhold til skadepotensialet i regionen, herunder at personellet blir gitt nødvendig utdanning og får muligheter til å perfeksjonere seg slik at beredskapsorganisasjonen kan løse sine oppgaver. Se for øvrig pkt. 3.4. om opplæring og øvelser.

3.4 De tre lokale utvalg mot akutt forurensning

Det interkommunale Utvalg mot Akutt Forurensning (IUA) er beredskapsstyrets operative organ som trer sammen ved aksjoner. IUA settes etter uhellets karakter, omfang og utvikling. Organisering vil være delt inn i 3 områder:

Område 1 Alstahaug for kommunen Alstahaug, Leirfjord, Herøy og Dønna,

Område 2 Vefsn for kommunen Vefsn, Grane og Hattfjelldal,

Område 3 Brønnøy for kommunen Brønnøy, Vevelstad, Vega og Sømna

For at IUA beredskapen skal fungere effektivt er det nødvendig:

- at enkeltkommunenes og private virksomheters beredskapsplaner samordnes for å kunne koordinere innsatsen når oppgaven er større enn hva den enkelte kommune eller virksomhet kan klare
- at samarbeidet med statlige- og private organisasjoner innen området akutt forurensningsberedskap etableres og utvikles. Det er spesielt viktig at beredskapsplanen er harmonisert med Kystverkets beredskapsplan slik at samarbeidet kan fungere effektivt ved store aksjoner.

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	19 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Godkj. av:		
Utarb.av: Arbeidsgruppen			

3.5 Sekretariatet

Sekretariatet som er tillagt vertskommunen Brønnøy som har følgende oppgaver:

- legge til rette for nødvendig møtevirksomhet i beredskapsstyret
- ajourføre beredskapsplanen
- føre regnskap
- utarbeide forslag til årsplan med årsbudsjett
- utarbeide forslag til årsrapport med årsregnskap
- samordne eierkommunenenes virksomhet når det gjelder utstyr
- samordne eierkommunenenes virksomhet når det gjelder kompetanseutvikling
- gjennomføre øvelser
- nettverksbygging for beredskapsarbeid

Brønnøy kommune vil gjennom eget vedtak fastsette hvem som skal ha sekretariatet funksjonen internt i kommunen.

3.6 Opplæring/øvelser

Beredskapen i regionen skal øves minimum en gang pr år. Øvelsen legges opp slik at tema for øvelsen endres fra år til år. Kystverket skal ha årsplan for øvelsesvirksomheten i god tid før gjennomføring. Senest 3 måneder etter avholdt øvelse skal sekretariatet oversende Beredskapsstyret en kortfattet rapport der det legges spesielt vekt på de erfaringer som er vunnet og hvorledes disse vil bli ivaretatt i det videre beredskapsarbeidet.

Personell som er tilknyttet IUA-enes og kommunenes beredskapsorganisasjon, skal gis nødvendig opplæring for å fylle sin funksjon i beredskapen. Denne kompetansen skal vedlikeholdes og oppdateres, f.eks ved oppfriskningskurs eller øvelser. Nøkkelpersonell på ulike nivåer i organisasjonen skal gis den nødvendige formelle og praktiske kompetanse ved kurs/opplæring spesielt innrettet for dette formål. Beredskapsstyret er ansvarlig for at det utarbeides opplæringsplaner og at slik opplæring tilbys personellet.

Beredskapsstyret tar sikte på opplæring av mannskaper (årlig), i henhold til kommunens opplysninger og de lokale IUA-ene som innmeldes fra medlemskommunenene.

Sekretariatet har ansvaret for å utarbeide opplæringsplan som skal godkjennes hvert år av beredskapsstyret.

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	20 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Godkj. av:		
Utarb.av: Arbeidsgruppen			

3.7 Ansvar og oppgaver

3.6.1 OFFENTLIG BEREDSKAP FOR VERN MOT FORURENSNING

STATLIGE MYNDIGHETER

Denne beredskapsplan innebærer ingen innskrenkninger i andre offentlige myndigheters beredskap og aksjonsplikt for å begrense skadevirkninger ved utslipp av olje.

Slike myndigheter er bl.a.:

- Kystverkets Beredskapsavdeling (KYD)
- Statens forurensningstilsyn (SFT)
- Oljedirektoratet (OD)
- Sjøfartsdirektoratet (SD)
- Direktoratet for Naturforvaltning (DN)
- Fylkesmannen (se varslingsliste).
- Forsvaret
- Statens vegvesen, Vegdirektoratet

Representanter for ovennevnte myndigheter kan virke som rådgivere ved behov under større aksjoner.

KYSTVERKETS BEREDSKAPSAVDELING

Med hjemmel i gjeldende lovgivning har Kystverkets beredskapsavdeling ansvar for å kontrollere at tiltak gjennomføres og rett til å treffe enkeltvedtak m.h.t.:

- å hindre, oppdage, stanse, fjerne og begrense virkningene av forurensningen.

Fiskeridepartementet er ansvarlig for den statlige oljevernberedskapen, og den operative oljevernberedskapen utøves av Kystverkets beredskapsavdeling.

Kystverket's beredskapsorganisasjon mot oljeforurensning er bygd opp slik at den:

- på anmodning fra det kommunale/interkommunale beredskapsorgan for vern mot oljeskader (KOU/IUA) og skadevolder kan stille til disposisjon rådgivere og materiell.
- Om nødvendig kan stille til disposisjon for KOU/IUA og skadevolder komplette aksjonsgrupper (materiell, fartøy og personell) fra KYV/HS og de statlige oljeverndepoter
- I spesielle forurensningssituasjoner er forberedt på å koordinere og evt. lede oljevernaksjonen.
- Kan yte bistand i henhold til København- og Bonnnavtalene samt Norbit-planen

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	21 av 24
	Revisjon	06/05
	Erst. nr. av	05/05
	Dato:	08.08.2005
	Godkj. av:	
Utarb.av: Arbeidsgruppen		

Det statlige oljevernutstyret er lokalisert på følgende 14 steder langs kysten:

Horten, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Ålesund, Ørland, Sandnessjøen, Bodø, Lødingen, Tromsø, Hammerfest, Vadsø, Solund og Fedje.

Varsel om oljeforurensning og anmodning om bistand rettes til:

Kystverkets beredskapsavdeling

Beredskapstelefon: 33 03 48 00

STATENS FORURENSNINGSTILSYN (SFT)

Statens øverst tilsynsmyndighet for beredskapsarbeide for akutt forurensning.

DN/FYLKESMANNEN

Fylkesmannen v/miljøvernavdelingen har ingen aksjonsplikt ved utslipp av oljeprodukter, men skal forberede seg på å være rådgiver.

3.6.2 Brannvesen, havnevesen og politi

Brannvesenet

Brannvesenet vil normalt lede aksjoner mot akutt forurensning på land. Videre i indre havneområder så fremt øvrig hovedberedskap ikke svekkes. Brannvesenet vil planlegge innsats, herunder anskaffelser, lagring og vedlikehold av materiell samt opplæring og øvelse av eget personell. Planlegging m.v. skal samordnes med havnevesenet og andre som inngår i beredskapen.

Havnevesenet

Havnevesenet vil normalt lede aksjoner mot akutt forurensning på sjøen. Havnevesenet skal planlegge innsats, herunder anskaffelse, lagring og vedlikehold av materiell for bekjempelse av akutt forurensning samt opplæring og øvelse av eget personell. Planlegging m.v. skal samordnes med brannvesenet og andre som inngår i beredskapen.

Politi

Politiet forutsettes å ivareta sine oppgaver etter de gjeldende regler og bestemmelser for politimyndighet. Politiets plikter under aksjoner vil normalt være de samme som ved branntilfeller. Ved kombinerte rednings- og forurensningsaksjoner vil det være politimesteren ved Helgeland Politikammer som har aksjonsledelsen. Iflg. Den nye politiloven av 1995 har politiet fått et forsterket initial-ansvar ved forskjellige ulykker og krisetilfeller. Se. Politiloven §27, 3.ledd.

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	22 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Godkj. av:		
Utarb.av: Arbeidsgruppen			

4.0 Økonomi

4.1 Årsbudsjett

Det interkommunale beredskapsstyret setter hvert år opp budsjettforslag for kommende år. Forslaget vedtas av årsmøte. Forslaget oversendes kommunene i god tid for å komme med i den ordinære budsjettbehandlingen i kommunene. IUA skal i størst mulig grad finansiere både investeringer og drift. Årsmøtet kan vedta endringer i samband med budsjettvedtak.

Forslag til budsjett ligger som vedlegg K.

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	23 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Godkj. av:		
Utarb.av: Arbeidsgruppen			

4.1.2 Kostnadsfordeling

Utgiftsfordelingen er beregnet ut fra folketallet pr. 01.01.04 og den ca. prosentvise fordelingen angitt nedenfor.

Alle områdene innen beredskapsplanen er vurdert likt, og en finner ikke grunn til å veie de enkelte områdene mot hverandre på grunn av risikofaren.

Kostnadsfordelingen kan endres av årsmøtet.

Kostnadsfordeling ligger som vedlegg L.

4.2 Anvisningsmyndighet

Anvisningsmyndigheten under større aksjoner tilligger primært lederen i det interkommunale beredskapsstyret, men kan delegeres til det lokale IUA-et hvor aksjon er iverksatt.

Beredskapsstyrets leder og leder av aksjonutvalget har anvisningsmyndighet opp til kr. 50.000,- under operativ drift.

For normal drift av sekretariatsfunksjonen er anvisningsmyndighet tillagt rådmannen i Brønnøy.

BEREDSKAPSPLAN AKUTT FORURENSNING IUA REGION HELGELAND

ADMINISTRATIV DEL	Side	24 av	24
	Revisjon		06/05
	Erst. nr. av		05/05
	Dato:		08.08.2005
	Godkj. av:		
Utarb.av: Arbeidsgruppen			

4.3 Revisjon

Regnskapet revideres av Sør Helgeland kommunerevisjon i Brønnøysund.

4.4 Utgifter til aksjoner/garantier (eget regnskap)

Skadevolder er i prinsippet ansvarlig for alle utgifter som forårsakes ved akutt forurensning. Det kan oppstå situasjoner som gjør at erstatning ikke kan oppnås p.g.a.:

- Skadevolder er ukjent eller kan ikke oppspores.
- Skadevolder er ikke betalingsdyktig.
- Skadevolder er helt eller delvis skadefri av juridiske grunner, f.eks. p.g.a. sjølovgivningens begrensingsregler.
- Skadevolder påviser at utgiftene er urimelige i forhold til den fare for skade som forelå da aksjonen ble satt i verk.

Ved aksjoner mot akutt forurensning som utvilsomt skyldes ordinær virksomhet innen kommunens grenser, kan det gis økonomiske garantier for kommunens utgifter for såvidt de overstiger kr. 3,- pr. innbygger pr. situasjon det aksjoneres mot. Ved beregning av kommunens utgifter tas det hensyn til kostnader ved bruk av eget personell og materiell.

Staten kan ved større aksjoner og økonomiske garantier/forskuttere kommunene kostnadene forbundet ved aksjoner.

Dersom statlige midler er bevilget til aksjonen, skal Kystverkets regler for godtgjørelse og kontoplan for aksjoner følges. Det vises i den forbindelse til SFTs Veiledning om kommunal beredskap. Ref.nr. 98:04. Førings av regnskap under aksjoner skal skje etter kontoplan godkjent av Kystverket (se vedlegg).

Kommunene v/aksjonsledelsen må vurdere nødvendigheten av de aktuelle tiltak og påse at kostnadene står i rimelig forhold til de skader tiltakene tar sikte på å avverge. I tvilstilfelle, og når situasjonen tillater det, skal aksjonsledelsen rådføre seg med skadevolder/assurandør eller Kystverket, slik at kommunene kan få refundert sine utgifter uten innsigelse. Før endelig dekning gis av staten, må kommunene i rimelig grad ha dokumentert at det ikke er mulig å få dekning fra skadevolder. *Tvil om hvem som skal bære kostnadene må ikke utsette eventuell aksjon.*